BETHLEHEMKERK
GEREFORMEERDE GEMEENTE WOERDEN

Gedragscode sociale veiligheid

Gereformeerde Gemeente Woerden

Gedragscode sociale veiligheid Gereformeerde Gemeente Woerden

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1 INLEIDING 2

HOOFDSTUK 2 GEDRAGSREGELS 3

2.1 Basisgedragsregels 3
2.2 Algemene gedragsregels 4

HOOFDSTUK 3 SEKSUEEL MISBRUIK EN HUISELIJK GEWELD 6

3.1 Vertrouwenspersonen 6
3.2 Meldpunt seksueel misbruik en huiselijk geweld 6

BIJLAGE 1: OVEREENKOMST GEDRAGSCODE 7

Inleiding

Als ambtsdrager, leidinggevende, mentor, koster e.d. ben je in de gemeente een gezagsdrager. Je hebt te maken met kinderen of jongeren die aan je zorgen zijn toevertrouwd. Ze nemen hun eigen geschiedenis mee en kunnen kwetsbaar zijn. We vinden het als gemeente belangrijk om afspraken te maken over hoe we met elkaar omgaan, zodat iedereen zich in de gemeente veilig en prettig voelt. Binnen de Gereformeerde Gemeente Woerden hanteren we daarom een gedragscode[1].

Als gemeente vinden wij dat iedereen, jong en oud, zich veilig moet voelen in onze gemeente en in ons kerkgebouw. Wij vinden alles wat deze veiligheid in de weg staat ontoelaatbaar, zoals: alle vormen van ongelijkwaardige behandeling zoals pesten, machtsmisbruik, discriminerende, racistische, seksistische of (seksueel) intimiderende gedragingen of opmerkingen, of het hiertoe aanzetten. Iedereen moet met respect worden behandeld, zowel binnen als buiten de kerk.

Niet alle zaken die anderen kunnen kwetsen kunnen we in regels verwoorden. Dan zouden het er teveel worden. Dit wil natuurlijk niet zeggen dat als iets niet genoemd wordt, dit wel toelaatbaar is.

Dit document bevat gedragsregels, die voor iedereen die verantwoordelijkheid draagt voor anderen. Daarnaast bevat het document gegevens over de vertrouwenspersonen en het meldpunt seksueel misbruik.

Van elke functionaris verwachten wij dat hij/zij zich in deze gedragscode kan vinden en deze ondertekent. De aanvaarding van deze gedragscode ligt in lijn met de openbare geloofsbelijdenis die is afgelegd, waarbij een functionaris zich niet alleen van harte heeft verbonden aan de Heere en aan Zijn dienst, maar zich ook heeft gesteld onder de kerkelijke tucht van de christelijke gemeente.

Zo'n gedragscode komt heel formeel over. Dat is vooral belangrijk wanneer er echt iets zou misgaan. Belangrijk is dat de kinderen en jongeren in de gemeente er mogen zijn zoals ze geschapen zijn. We behandelen elkaar met respect. In de omgang met elkaar laten wij ons leiden door het liefdesgebod dat de Heere Jezus ons gegeven heeft, toen Hij zei: *Gij zult liefhebben den Heere uw God met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Dit is het eerste en het grote gebod. En het tweede, aan dit gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelven.* (Mattheüs 22: 37-39).

Deze gedragscode is vastgesteld door de kerkenraad in de kerkenraadsvergadering van 9 februari 2024 te Woerden.

1 Deze gedragscode wordt gehanteerd naast het aanvragen van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) voor functionarissen in de kerk in de omgang met kinderen en jongeren in de gemeente.

2.1 Basisgedragsregels

Binnen onze gemeente gelden de volgende gedragsregels:

1. Wij accepteren elkaar zoals we zijn en behandelen de ander zoals we zelf behandeld willen worden. Iedereen telt mee in de gemeente.
2. Wij houden rekening met de grenzen die de ander aangeeft.
3. Wij komen niet ongewenst te dichtbij en raken de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
4. Wij onthouden ons van elke vorm van agressie, geweld en/of seksuele intimidatie.
5. Wij houden rekening met elkaar en gaan in liefde met elkaar om.
6. Wij pesten niet en vallen elkaar niet lastig.
7. Wij gebruiken geen geweld en bedreigen een ander niet.
8. Wij vernielen niets.
9. Wij onthouden ons van schunnig taalgebruik.
10. Wij vloeken en schelden niet.
11. Wij misbruiken onze leidinggevende positie niet.
12. Wij praten niet over anderen (pesten, uitlachen of roddelen), maar met anderen.

Voor zowel deze basisgedragsregels als de algemene gedragsregels (paragraaf 2.2) geldt, dat ze ook van toepassing zijn bij gebruik van digitale vormen van communicatie.

2.2 Algemene gedragsregels

Voor ieder die betrokken is bij het jeugdwerk geldt dat hij voortdurend met anderen in contact komt en dat hij geacht wordt om in al de situaties op correcte wijze op te treden. Een vrijwel onmogelijke opgave, zeker als men bedenkt dat goedbedoeld gedrag een onbedoelde uitwerking kan hebben.
Toch is er in het algemeen wel een aantal richtlijnen te geven om verantwoord gedrag te bevorderen.

2.2.1 *Breng nooit kritiek op tafel in aanwezigheid van andere personen.*
Probeer persoonlijke zaken eerst onder vier ogen te bespreken, maar bedenk dat het in sommige situaties verstandiger kan zijn om een derde persoon in te schakelen.

2.2.2 *Voorkom situaties die kunnen leiden tot beschuldiging van ongewenste intimiteiten, discriminatie en/of racisme.*
Het gaat hierbij om verbale, non-verbale en digitale uitingen, ook in de vorm van grapjes. Later moeten uitleggen dat het allemaal niet zo was bedoeld, is vaak pijnlijker dan misverstanden voorkomen.

2.2.3 *Maak nooit misbruik van het feit dat jongeren zich in een afhankelijkheidsrelatie bevinden.*
De volwassenen hebben macht als bijvoorbeeld degene aan wie gezag moet worden betoond. Die macht mag echter nooit leiden tot machtsmisbruik!

2.2.4 *Beloof nooit geheimhouding.*
Vertel altijd dat wat je met de jongere bespreekt in principe “binnenskamers” blijft. Het is belangrijk dat wordt voorkomen, dat er een situatie ontstaat, waar een knellende geheimhouding wordt afgesproken. Respecteer dus wel de privacy van de jongere, maar schakel derden in, wanneer dat noodzakelijk is voor het welzijn van de jongere. Spreek met de jongere af dat je, voordat je iets aan derden vertelt, je dit aan hem of haar meldt.

2.2.5 *Vermijd het -veelvuldig- alleen zijn met een jongere in een afgesloten ruimte: blijf zichtbaar en maak je niet kwetsbaar.*
Het open laten staan van een deur of de aanwezigheid van een ruit kan veel problemen voorkomen, hoewel sommige gesprekken onder vier ogen moeten plaatsvinden. Daarnaast is het niet verstandig om veelvuldig met dezelfde persoon in een afgesloten ruimte te praten: stel dan in ieder geval een mede leidinggevende op de hoogte van het hoe en waarom van de gesprekken.

2.2.6 *Nodig jongeren niet thuis uit zonder medeweten van de ouders en voorkom te hechte banden met jongeren in privésfeer. Schrijf geen persoonlijke (digitale) brieven of (sociale media) berichten aan jongeren en geef hun geen cadeaus.*
Zorg dat de inhoud van eventuele brieven/mails of sociale media berichten aan jongeren (bijvoorbeeld bij ziekte of overlijden van familieleden) in ieder geval geen aanleiding kunnen geven tot verkeerde gedachten. In principe moet de inhoud van pastorale of zakelijke brieven door iedereen gelezen kunnen worden.

2.2.7 *Wees je bewust van de uitwerking van non-verbaal gedrag: mimiek, intonatie en houding hebben veel invloed.*
Verbale uitingen zijn grijpbaarder dan non-verbale uitingen. Als jongeren bepaalde situaties onprettig vinden, heeft dat echter vaak te maken met non-verbaal gedrag: op een 'veelzeggende' manier kijken of gebaren maken. Dit hoeft niet verkeerd te zijn bedoeld, maarkan wel een onjuiste indruk wekken.

2.2.8 *Voorkom dubbelzinnig, kwetsend, grof en intimiderend taalgebruik.*
Veel van het voorgaande komt terug in dit punt, dat voor zichzelf spreekt, maar niet zo gemakkelijk is als het lijkt.

2.2.9 *Wees eerlijk en behandel elkaar met respect.*
Jongeren stellen eerlijkheid en een respectvolle houding meer op prijs dan soms wordt gedacht. Praat ook niet met jongeren over het functioneren van mede leidinggevenden. Vraag (onder vier ogen) om duidelijkheid als je iets dwars zit in het gedrag van een ander, maar sta ook open voor reflectie op je eigen gedrag. Dit voorkomt wrok en roddel.

2.2.10 *Wees rechtvaardig bij strafmaatregelen en vermijd lichamelijk contact.*
In drift kan er nog wel eens wat mis gaan. Het kan goed zijn om ook hierin op een eerlijke manier met de jongere om te gaan en waar nodig eigen ongelijk te bekennen.

2.2.11 *Uit niet alleen kritiek; iedereen is blij met positieve waardering.*
Ook dit punt geldt voor alle situaties.

3 SEKSUEEL MISBRUIK EN HUISELIJK GEWELD

De kerk moet een veilige plek zijn, maar die veiligheid is niet altijd vanzelfsprekend. Er zijn (jonge) mensen die rondlopen met vragen of problemen rond seksueel misbruik in kerkelijke relaties.

3.1 *Vertrouwenspersonen*

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Woerden heeft het daarom goed gedacht om vertrouwenspersonen aan te stellen waar leden van de gemeente terecht kunnen als ze met seksueel misbruik in een kerkelijke relatie te maken hebben gekregen. Slachtoffers van seksueel misbruik kunnen rechtstreeks contact opnemen met één van de hieronder genoemde vertrouwenspersonen die vanzelfsprekend een geheimhoudingsplicht hebben.

De vertrouwenspersonen in de kerk hebben in eerste instantie taken die liggen op het gebied van veiligheid in de kerk. Zij adviseren de melder over eventuele vervolgstappen, ook als dat een aangifte bij de politie betreft. Indien gewenst begeleidt hij of zij de melder daarbij. Ook kun je bij de vertrouwenspersoon terecht als je je zorgen maakt over mogelijk onveilige situaties. De vertrouwenspersoon kan ook een rol vervullen op het gebied van preventie. Zo kan de vertrouwenspersoon het onderwerp op de agenda zetten van de kerkenraad. Hoewel de voornaamste taak van de vertrouwenspersoon is om bij te dragen aan de veiligheid in de kerk, kan hij of zij ook benaderd worden met vragen of meldingen over misbruik in familie of gezinsverband. De vertrouwenspersonen kennen de grenzen en mogelijkheden en kunnen doorverwijzen naar andere instanties.

In onze gemeente zijn twee vertrouwenspersonen aangesteld:

- J.J. (Hans) Bravenboer, hansbravenboer@gergemwoerden.nl tel. 06-47641584
- E.W. (Elly) van der Wilt-Schouten ellyvanderwilt@gergemwoerden.nl tel. 06-12839866
- Gezamenlijk algemeen e-mailadres: vertrouwenspersonen@gergemwoerden.nl.

De vertrouwenspersonen zijn beschikbaar voor vragen vanuit alle gemeenteleden rondom seksueel misbruik in kerkelijke en/of pastorale gezagsrelaties en ander grensoverschrijdend gedrag zoals lichamelijk of psychisch geweld.

3.2 *Meldpunt seksueel misbruik*

Behalve de vertrouwenspersonen in de gemeente is er ook een externe adviescommissie ingesteld waar gemeenteleden en/of gasten terecht kunnen die slachtoffer zijn van seksueel misbruik in een pastorale of kerkelijke gezagsrelatie. Het kan dan gaan over misbruik door een ambtsdrager (ouderling, diaken, predikant) of door een ander persoon met gezag in de kerk (koster, organist, dirigent, leider van vereniging). Maar ook als sprake is van of als er vermoedens zijn van huiselijk geweld kan men contact opnemen met het medlpunt. Het Landelijk Meldpunt Seksueel Misbruik Reformatorische Kerken is dagelijks telefonisch (tel. 06-10815664) of per e-mail (info@meldpuntrefkerken.nl) bereikbaar. Meer informatie hierover treft u aan op www.meldpuntrefkerken.nl.

Bijlage 1 Gedragscode voor de omgang met kinderen en jongeren in de gemeente

1. Je bent als functionaris te allen tijde verantwoordelijk voor de veiligheid van de relatie. Je zorgt voor een omgeving en sfeer waarbinnen het kind of de jongere zich veilig en gerespecteerd voelt.
2. In de omgang met een kind of jongere draag je er zorg voor dat de waardigheid en de integriteit van het kind of de jongere wordt gewaarborgd.
3. Je dringt niet verder door in het privéleven van het kind of de jongere dan passend is in de rol die je hebt in relatie tot het kind of de jongere.
4. Je onthoudt je van elke vorm van seksuele benadering en misbruik ten opzichte van het kind of de jongere. Alle seksueel getinte of seksuele handelingen, woorden, blikken, contacten (bijv. communicatie via sociale media) en/of relaties tussen een functionaris en de (minderjarige) jongere zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
5. Je mag het kind of de jongere niet op zodanige wijze aanraken, dat deze aanraking als seksueel of erotisch van aard ervaren kan worden.
6. Je bent zeer terughoudend en gaat met respect om met het kind of de jongere in ruimtes waarin zij zich bevinden, zoals een consistorie of andere kerkelijke ruimtes, maar ook op een slaapkamer, kleedkamer of sanitaire ruimtes.
7. Je hebt de plicht het kind of de jongere naar vermogen te beschermen tegen elke vorm van ongelijkwaardige behandeling en/of seksueel misbruik en zal er alert op zijn dat de gedragscode door iedereen die bij kinderen en/of jongeren betrokken is, wordt nageleefd.
8. Indien je gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode en er vermoedens zijn van grensoverschrijdend (seksueel gericht) gedrag, maak je hiervan melding bij één van de vertrouwenspersonen in de gemeente.
9. Indien zaken vertrouwelijk ter kennis zijn gekomen, doe je daarover geen mededelingen aan derden, tenzij sprake is van acuut of dreigend (levens)gevaar.
10. Als gevaar of schade kan worden voorkomen doe je er alles aan om toestemming van de betrokkene te krijgen om de geheimhouding te doorbreken.
11. Je vraagt of geeft geen (im)materiële vergoedingen waardoor een kind of jongere in een afhankelijkheidspositie kan komen.
12. In alle gevallen waar de gedragscode niet (direct) voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaalde gedragingen, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van jou als functionaris (en eventueel het team van functionarissen) om in de lijn van de gedragscode te handelen en zo nodig daarover in contact te treden met de vertrouwenspersonen of Meldpunt seksueel misbruik | Gergeminfo.

13. Overtreding van deze code kan leiden tot melding aan de kerkenraad en kan maatregelen tot gevolg hebben (waaronder beëindiging van werkzaamheden als functionaris). Wanneer een functionaris wordt verdacht van strafbare feiten, zal er aangifte gedaan worden.

Intentieverklaring

De heer / mevrouw_____

belooft zich te houden aan de hierboven gestelde gedragsregels en zal meewerken aan de aanvraag van een Verklaring Omtrent goed Gedrag (VOG), zie hierna.

Datum: _____ Handtekening: _____

Verklaring Omtrent het Gedrag

Om in onze gemeente een taak te mogen uitvoeren als leidinggevende of ambtsdrager moet er een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) worden overlegd. Deze VOG wordt aangevraagd bij de dienst Justis van het Ministerie van Justitie en Veiligheid.
De procedure hiervoor is als volgt:

1. Nadat de ondertekende gedragsregels door de scriba zijn ontvangen, ontvang je binnen korte tijd een e-mail van Justis.
2. Deze e-mail bevat een link waarmee een gratis VOG kan worden aangevraagd, deze is vijf jaar geldig.
3. Na de gedane aanvraag wordt de VOG meestal na een enkele week naar het opgegeven huisadres gestuurd.
4. De originele VOG moet worden afgegeven aan de scriba van de kerkenraad.